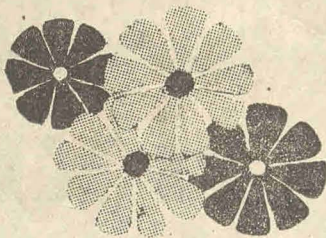

Η γωνιά της γυναίκας

γράφει και επιμελείται η Γλαύκη

Μεταξύ μας

—Καθόμουνα και σκεφτόμουνα το θέμα για τη σημερινή μας κουβέντα, όταν κτύπησε το τηλέφωνο.

—«Πέθανε ο Σεφέρης»!

Μεμιάς όλες οι άλλες σκέψεις φύγανε από πάνω μου, άδειασε το μυαλό μου κι' έμεινε μόνο τούτη.

—Πέθανε ο Σεφέρης.

Στά τέλη του περασμένου 'Ιουλίου, περνούσαμε με το πλοίο από τον Πειραιά, και περιμέναμε με λαχτάρα τον μεγάλο ποιητή ν' ανέβει επάνω. Είχαμε μάθει πως επρόκειτο ναρθεί στην Κύπρο, την Κύπρο που τόσο αγαπούσε. Σχεδιάζαμε πώς να του κλέψουμε μία κουβέντα ένα στίχο, ένα αυτόγραφο.

—Τότε μάς είπαν ότι ο ποιητής είχε αδιαθετήσει ελαφρά, και πώς ανέβαινε το ταξίδι του. Κι' απ' αυτή την αδιαθεσία δεν επρόκειτο να συνέλθει ποτέ. Και μείναμε κι' εμείς με το βιβλίο του στο χέρι, άνοιγμένο στη σελίδα που είναι πέρα για πέρα Κύπρος:

«Τ' αηδονία δεν σ' αφήνουμε να (κοιμηθείς στις Πλάτες». 'Αηδόνι ντροπαλό, μες στον ανασασμό των φύλλων, σὺ πού δωρίζεις τη μουσική δροσιά του δάσους στα χωρισμένα σώματα και στις ψυχές αυτών που ξέρουν πώς δεν 'θά γυρίσουν...

—Όταν έγραφε αυτούς τους στίχους ο Σεφέρης ίσως να μη διαισθανόταν την πικρή τους προφητεία. Ίσως να μη πρόβλεπε ότι το τελευταίο του ταξίδι στο νησί μας, το νησί που τόσο καλά ήξερε κι' ιστορικά και γεωγραφικά θα κορόβιανε στη μέση έτσι άσπλαχνα...

—Μετροφυλλά το τελευταίο μέρος από το βιβλίο του, που το προλογίζει μ' αυτές τις λέξεις:

«Στον κόσμο της Κύπρου, Μνήμη κι' αγάπη».

«Αγιόναστα, Λεπτομέρειες στην Κύπρο, Τρεις μούλες, Σαλαμίνο της Κύπρου, Έγκωμη. Στά πενήναρα της Κερύνειας... και μία σειρά άλλα ποιήματα, όλα τ' αφιερώνω στην Κύπρο τη θαλασσοφιλήτη, που έταξαν για να μας θυμίζει την Πατρίδα», όπως λέει.

—Πέθανε ο Σεφέρης. 'Η κληρονομιά που μάς άφησε, σε μάς και στα παιδιά μας, η ποιήση του, είναι μια αιώνια πηγή ζωής. 'Ας τη γυμνάμε όσο μπορούμε κι' ως έπαινούλαμε τα δι-

ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΜΑΣ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ

'Η Έλενη Καζαντζάκη στην Κύπρο

Παρόλο που η κυρία Έλενη Καζαντζάκη ήρθε στην Κύπρο μόνο και μόνο για να ξεκουραστεί, εντούτοις με μεγάλη προθυμία δέχθηκε να δώσει μια συνέντευξη για σας, ιδιαίτερα όταν έμαθε για την Στήλη και για την εφημερίδα μας.

Λεπτή, εύκλινη, με συμπαθητικό πρόσωπο κι' ήρεμη γλυκειά φωνή η κυρία Καζαντζάκη είναι μια γυναίκα που σε κερδίζει αμέσως. Κι' έτσι εξηγείται η θαυμάια αγάπη που της είχε ο άντρας της, ο Νίκος Καζαντζάκης.

—«'Αγαπώ πολύ την Κύπρο, γι' αυτό άλλωστε ήρθα εδώ για να ξεκουραστώ. 'Η θάλασσα σας είναι μαγεία, μου κάνει έντυπωσή το πεντακάθαρο νερό της.

Η κ. Έλενη μαζί με τον Νίκο Καζαντζάκη σε παιλιά φωτογραφία.

Είναι κάτι που δείχνει πολιτισμό, κάτι που στην Ευρώπη είναι πιά πολύτιμο...

—Μου κάνει επίσημη έντυπωση ή ευμάρεια που πρόσεξα (στην 'Αμμάκωστο -ουλάχιστο, όπου μένω). 'Ανορατιέμαι αν αυτή η ευμάρεια συμβαδίζει με την ανάλογη πνευματική ανάπτυξη. 'Αν όχι, 'ίσως είναι επικίνδυνη...

—Είδα μερικά έργα Κυπρίων ζωγράφων, διάβασα και μερικά κυπριακά βιβλία και βρήκαω ότι η τέχνη κι' η λογοτεχνία σας είναι άρκετά άριστα...

—Δεν είχα βέβαια την ευκαιρία να ζήσω από κοντά — το λαό, τα προβλήματα του (έκτος από το έθνικό πρόβλημα που είναι σ' όλους γλωστό). *'Ηρθα εδώ μόνο και μόνο για να ξεκουραστώ. 'Όστόσο, διαισθάνομαι πως όπως και στην 'Ελλάδα, αντιμεταπίζετε κι' εσείς εδώ τα ειδικά γυναικεία προβλήματα. Είναι πιά καιρός να γίνουν αγώνες ομαδικού, ν' απολυτρωθούν οι γυναίκες από τον ζυγό της ανδρικής κυριαρχίας, να αποκτήσουν ισότητα, να λύσουν τα προβλήματά τους.

—Στην 'Ελβετία, όπου ζώ, όπως και σ' όλη την Ευρώπη, γίνονται τεράστιοι αγώνες από τις δημοκρατικές δυνάμεις για το Βιετναμικό πρόβλημα. 'Ο αγώνας του λαού του Βιετνάμ δεν είναι τοπικός αγώνας μιας μικρής περιοχής του κόσμου. Είναι αγώνας πανανθρώπινος, πού αν κερδηθεί, θα κερδίσει η ειρήνη όλου του κόσμου.

Μιλά και τα μάτια της λάμπουν! Είναι να θαυμάζει κανείς τον δυναμισμό που κρύβεται κάτω απ' αυτό το λεπτό πρόσωπο...

—'Εσείς, τι κάνετε; Γράφετε κυρία Καζαντζάκη;

—Ναί, έτοιμάζω κάτι που δεν θέλω ακόμα να το ανακοινώσω, κάτι σαν παραμύθι, για την ιστορία των τελευταίων 150 χρόνων στην 'Ελλάδα, από την 'Επανάσταση κι' ύστερα. Κυρίως για τον κοινωνικό αγώνα του ελληνικού λαού σ' αυτό το διάστημα. Μά, θα ξαναρθώ στην Κύπρο, θα τα ξαναποιήσω σίγουρα!!

ΤΟ ΠΡΟΓΕΥΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΟΥ

Θεωρητικά είναι απαραίτητο τὰ παιδιά νὰ παίρνουν ένα καλό και θρεπτικό πρόγευμα πρὶν πάνε στὸ σχολεῖο, μὲ δάση χυμούς φρούτων, γάλα, μαρμελάδα ἢ μέλι ἢ κανένα αὐγὸ μελέτο ἢ χτυπητὸ μὲ ζάχαρη ἢ ἀκόμα κομμάτι φέτα ψωμί μὲ βούτυρο καὶ μουρταδέλα. Ὑπάρχουν ὁμως παιδιὰ πού ἡ συγκίνηση πού τοὺς προκαλεῖ ἡ μετάβαση στὸ σχολεῖο τοὺς κόβει στὶς ἀρχές βέβαια, κυριολεκτικὰ τὴν ὄρεξη. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τὰ διαζύουμε γιὰτὶ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ μὴ νοιώθουν τὸν ἑαυτὸ τους καλὰ στὸ δρόμο ἢ στὴν τάξη. Θὰ φάνε μὲ μεγαλύτερη ὄρεξη ὕστερα, ὅταν ἡ ένταση θὰ περάσει.

Μιλήσαμε παραπάνω γιὰ φρούτα, γάλα, αὐγὰ κλπ. Μὴν παραφορτώνετε ὁμως τὸ στομάχι τοῦ παιδιοῦ, γιὰτὶ μ' ἕνα παραφορτωμένο στομάχι δὲν μπορεῖ νὰ παρακολουθήσει ὅπως πρέπει τὰ μαθήματά του: ἀφήστε το νὰ φάει ὅπως θέλει μὲ ἡρεμία πρὸ πάντων, χωρὶς νὰ τὸ μπουκώνετε τὴν τελευταία στιγμή ἢ, ἀκόμα χειρότερα, νὰ τρώει ὅτι προτιμᾷ. Ὑπάρχουν ὁργανισμοὶ πού, ἔστω καὶ προσωρινά, δὲν ἀνέχονται τὸ γάλα ἢ τὰ αὐγά. Εὐκόλο καὶ ὑγιεινὸ εἶναι νὰ τὰ ἀντικαταστήσετε μὲ γιουρτί πού εἶναι πὸ εὐπεπτο καὶ μὴ κρέμα (χωρὶς αὐγὸ) ἢ ἕνα σπικτικὸ γλυκὸ.

Συνήθιστε τὸ παιδί νὰ παίρνει κάτι μαζί του γιὰ τὸ διάλειμμα: ἕνα κομμάτι κέικ, ἕνα σάντουιτς μὲ τυρὶ, μερικὰ κουλουράκια κλπ.

Ὅτι τοὺς δίνετε μαζί του νὰ τὸ διπλώσετε καλὰ σ' ἕνα νάυλον σακουλάκι, γιὰτὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ εἶναι ἀπρόσεκτα.

Ο ΚΗΠΙΟΣ ΜΑΣ

Τώρα τὸ φθινόπωρο τὰ καλοκαιρινὰ φυτὰ πού εἴχαμε στὸν κήπο ἀρχίζουν νὰ χαλάνε, γι' αὐτὸ τὰ βάζουμε καὶ ἀφου σκάψουμε καλὰ τὸ χῶρο, τὸν ἀφήνουμε λίγες μέρες νὰ ἀεριστεθῆ. Ὑστερα, ἀνάλογα μὲ τὴν ποιότητα τοῦ χώματος, προσθέτουμε καλὰ χωνευμένη κοπρία καὶ τὴν ἀνακατεύουμε καλὰ μὲ τὸ χῶμα. Ὁφου ἀφαιρέσουμε σβώλους, ρίζες, κλπ., στρώσουμε τὴν ἐπιφάνεια κι' ἔτσι τὸ παρτέρι εἶναι ἔτοιμο νὰ δεχθῆ τὰ φυτὰ μας.

Νὰ τώρα μερικὰ φυτὰ πού μπορούμε νὰ φυτέψουμε μὲ σπόρους αὐτὴν τὴν ἐποχὴ: Πανσέδες, Βιολέτες, Καλένδουλες, Ἐχολτσίτες, Λινάρια, Μπέλλες, Μοσχομπίτζελα, Γαρύφαλλα Κινέζικα, Δελφίνια, Καπουτίνιοι, Σκυλάκια, Φλοζάκια, Ἀκρόστιες, Κανναδάκια κλπ.